

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Київський національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Державний університет «Житомирська політехніка»

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ОСВІТІ І НАУЦІ**

IV Всеукраїнська науково-практична конференція

17–18 листопада 2022 р.

(збірник матеріалів)

Умань
Візаві
2022

Головний редактор: Медведєва М.О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики і ІКТ Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Ткачук Г.В., д-р пед. наук, доц., проф. кафедри інформатики і ІКТ;

Жмуд О.В., канд. пед. наук, доц. кафедри інформатики і ІКТ;

Криворучко І.І., викладач кафедри інформатики і ІКТ;

Ковтанюк М.С., викладач кафедри інформатики і ІКТ;

Тітова Л.О., викладач-стажист кафедри інформатики і ІКТ.

Рецензенти:

Муковіз О.П., д-р пед. наук, доц., завідувач кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Почтовюк С.І., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри інформатики і вищої математики та методики навчання математики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського;

Тягай І.М., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри вищої математики та методики навчання математики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 5 від 24 листопада 2022 р.).

Сучасні інформаційні технології в освіті і науці : 4 Всеукр. наук.-практ. конф., 17-18 листопада 2022 р. : (зб. матеріалів) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ін-т цифровізації освіти НАПН України [та ін.] ; [редкол.: Медведєва М.О. (голов. ред.), Ткачук Г.В., Жмуд О.В., [та ін.]. – Умань : Візаві, 2022. – 113 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні інформаційні технології в освіті і науці», в яких представлено актуальні проблеми організації та удосконалення освітнього процесу середньої та вищої школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій та результати наукових досліджень у галузі педагогічних наук.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Тези друкуються в авторській редакції.

УДК 37:004(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

in science learning through electrical bell project. J. Phys.: Conf. Ser. 2098 012040. <http://dx.doi.org/10.1088/1742-6596/2098/1/012040>.

2. Soroko, N. V., Soroko, V. M., Mukasheva, M., Ariza Montes, M. M., & Tkachenko, V. A. (2021). Using of virtual reality tools for the development of STEAM education in general secondary education. Information Technologies and Learning Tools, 86(6), 87–105. <https://doi.org/10.33407/itlt.v86i6.4749>.

СТЕЦЕНКО Н.М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту*

ДІДЕНКО Р.І.

*магістрант галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка,
Освітня програма: 014.09 Середня освіта (Інформатика)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

**ШЛЯХИ ЗДІЙСНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІКТ**

Національно-патріотичне виховання підрастаючого покоління в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) завжди було і наразі залишається одним з головних завдань, які належить виконувати педагогам. Особливо загострюється проблема національно-патріотичного виховання в період війни, коли окупанти знищують українські підручники, українську літературу, культуру, запроваджують на окупованих територіях навчання російською мовою.

Засоби інформаційно-комунікаційних технологій дають змогу протистояти такій ситуації, здійснюючи дистанційне навчання та виховання учнівської молоді, підтримувати їх моральний дух, вселяючи впевненість у перемозі українського народу над віроломним і підступним ворогом, залучаючи учнівську молодь до пошуку, охорони, збереження народної культурної спадщини України.

Національно-патріотичне виховання учнівської молоді за допомогою ІКТ можна реалізувати 2-ма основними шляхами:

- в процесі навчальної діяльності;

- в позанавчальний час.

Враховуючи те, що освітній процес здійснюється, в основному, дистанційно, вчителю необхідно, в першу чергу, звернути увагу на фото і підпис профілю учнів під час проведення відеоуроків. Часто учні-старшокласники не звертають увагу на те, що прізвище та ім'я підписані російською мовою, а замість фото – сумнівна картинка (може містити ворожу символіку). Вчителю необхідно донести до свідомості школяра, що мова має значення, мова – ідентифікатор нації; української нації, яка вступила у смертельну боротьбу з агресором за свою незалежність, суверенітет Української держави.

Велике значення для формування національної свідомості та національно-патріотичного виховання учнівської молоді має дотримання загальнонаціональної хвилини мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, запровадженої указом президента України № 143/2022 від 16 березня 2022 року, яка проводиться щоденно о 9 годині 00 хвилин. Для підсилення виховного ефекту можна завантажити і продемонструвати відео; по завершенню – подякувати, наголосити на тому, що ми вшановуємо пам'ять загиблих заради життя на землі...

Вважаємо правильним, коли вранці, на початку занять, звучить гімн України, який символізує невмирущу силу українського народу, котрий обрав шлях свободи і незалежності. Інформаційно-комунікаційні засоби дають змогу пережити повітряні тривоги: організувати он-лайн заняття, донести патріотичну інформацію, використовуючи мобільний зв'язок. Перебуваючи в укритті разом із старшокласниками, можна запропонувати учням висунути ідеї щодо проведення патріотичних заходів, спланувати волонтерську діяльність, тощо.

При проведенні занять у профільних класах, є можливість відповідно до профілю підібрати задачі та завдання патріотичного змісту. При вивченні комп'ютерної графіки вчителі інформатики можуть давати завдання розробити патріотичні зображення – фотоколажі, векторної та растрової графіки. Наприклад, створити онлайн анімацію з патріотичними символами та гаслами: «Слава Україні!», «Героям слава!», «Слава ЗСУ!» та ін.

Творчий учитель в умовах війни та пандемії з успіхом може використовувати інформаційно-комунікаційні технології для оперативного створення та організації відеозустрічей зі своїми учнями, на яких обговорити організацію різних патріотичних заходів та поширити інформацію про їх проведення через соціальні мережі. Наприклад, онлайн зустріч з воїнами, які проходять реабілітацію або ротацію і мають змогу вийти в інтернет. Звісно, що до такої форми роботи треба готуватися: придумати запитання, націлити учнів на те, як потрібно спілкуватися із воїном, який реально бачив жахи війни, віч-на-віч зіткнувся зі смертю.

З метою національно-патріотичного виховання старшокласникам можна запропонувати проведення конкурс на кращу листівку захисникам України, кращий оберіг для учасників бойових дій; написати лист наступним поколінням після війни; оформити краще патріотичне гасло класу, школи; створити патріотичний відеоролик, у якому б поєднувалися зорові та музичні образи. Кращі роботи розмістити на сайті школи, ліцею, гімназії чи коледжу.

Учнів старшої школи можна залучати до волонтерської діяльності нарівні із дорослими: плетіння маскувальних сіток, доставка необхідних для армії та переміщених осіб засобів, виготовлення свічок, тощо.

Найпотужніша зброя вчителя – слово, але донести його до свідомості учнівської молоді в умовах віддаленого навчання і виховання складно, але можна, за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, які стали незамінним засобом здійснення освітнього процесу та інструментом організації виховної діяльності у закладах освіти.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>.